41897 - Оё барои зан ҷоиз аст, ки ба ҷойи мард ҳаҷ намояд?

савол

Оё барои зан ҷоиз аст, ки ба ҷойи падараш ҳаҷ кунад?

Хулосаи ҷавоб

Барои зан ҷоиз аст, ки ба ҷойи мард ҳаҷ намояд. Бинобар ин, барои зан ҷоиз мебошад, ки ба ҷойи падараш ҳаҷ кунад, ҳамон тавре ки паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) ба зани хасъамӣ амр намуд, ки ба ҷойи падараш ҳаҷ кунад. Ҳамчунин барои мард низ ҷоиз аст, ки ба ҷойи зан ҳаҷ намояд, ҳамон гуна ки паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) ба мард амр намуд, ки ба ҷойи модараш ҳаҷ кунад.

Ҷавоби муфассал

Бале, барои зан ҷоиз аст, ки ба ҷойи мард ҳаҷ намояд.

Бухорӣ (1513) ва Муслим (1334) аз Абдуллоҳ ибни Аббос (Аллоҳ аз он ду хушнуд бод) ривоят кардаанд, ки гуфт: Зане аз қабилаи Хасъам омада гуфт: "Эй расулуллоҳ, фаризаи Аллоҳ дар бораи ҳаҷ бар бандагонаш ба падарам расидааст, дар ҳоле ки ӯ пирамарди хеле солхӯрда аст ва наметавонад бар маркаб устувор бимонад. Оё ман ба ҷойи ӯ ҳаҷ кунам?" Паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) фармуд: **«Бале»**. Ва ин дар ҳаҷҷи видоъ буд.

Ибни Ҳазм дар китоби "Ал-Муҳалло" (5/317) гуфтааст:
"Ҷоиз аст, ки зан ба ҷойи мард ва зан ҳаҷ намояд ва ҳамчунин мард ба ҷойи зан ва мард. Ин ба сабаби амри паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) ба зани хасъамӣ аст, ки ба ҷойи падараш ҳаҷ кунад, инчунин амри паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) ба мард, ки ба ҷойи модараш ҳаҷ намояд ва ба мард, ки ба ҷойи падараш ҳаҷ кунад. Дар ин бора ҳеҷ матни шаръӣ ворид нашудааст, ки аз чизе аз инҳо манъ карда бошад. Аллоҳ таъоло фармудааст: **«Ва кори нек анҷом диҳед»**. Ва ин худ кори нек аст, бинобар ин барои ҳар кас ҷоиз аст, ки онро аз номи ҳар кас анҷом диҳад".

Ибни Қудома дар китоби "Ал-Муғнӣ" (5/27) гуфтааст:

"Ҷоиз аст, ки мард аз номи мард ва зан, инчунин зан аз номи мард ва зан дар адои ҳаҷ ноиб (вакил) гардад, тибқи дидгоҳи аксари аҳли илм. Мо дар ин масъала мухолиферо намедонем, магар Ҳасан ибни Солеҳ, ки ӯ ҳаҷ кардани занро аз номи мард макруҳ мешуморид. Ибни Мунзир гуфтааст: Ин беаҳамиятӣ нисбат ба маънои зоҳирии суннат аст, зеро паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) ба зан амр намудааст, ки аз номи падараш ҳаҷ кунад". Поёни сухан.

Аз Шайх Ибни Усаймин (Аллоҳ ӯро раҳм кунад) пурсиданд: Оё барои зан ҷоиз аст, ки аз номи падари худ ҳаҷ кунад, ҳатто агар бародарони болиғ дошта бошад?

Ӯ дар посух гуфт:
"Барои зан ҷоиз аст, ки аз номи падари худ ҳаҷ кунад, ҳатто агар бародарони болиғ дошта бошад. Ноибӣ (яъне анҷом додани ибодат аз номи дигар шахс) ҳам аз ҷониби мардон ва ҳам аз ҷониби занон анҷом дода мешавад. Ба ҳамин хотир, зане аз қабилаи Хасъам аз паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) пурсид... ва ҳадиси пешинаро зикр намуда, сипас гуфт: Пас паёмбар ба ӯ иҷозат дод, ки ҳаҷ кунад, дар ҳоле ки ӯ зан буд ва аз номи мард ҳаҷ мекард.

Аммо бояд донист, ки дар ҳар сафар вуҷуди маҳрам ҳатмӣ мебошад — хоҳ сафари ҳаҷ бошад ё ғайри он. Ва ин фарқ надорад, ки зан барои худ ҳаҷ мекунад ё аз номи шахси дигар". Поёни сухан аз "Фатово"-и Ибни Усаймин (21/247).

Барои фоида ба ҷавобҳои саволҳои (5207) ва (1463) нигаред.

Аллоҳ донотар аст.